

neonatologie

Ontwikkelingsgerichte
zorg

Ontwikkelingsgerichte zorg en kangoeroeën op neonatologie

De opname op neonatologie is ook voor uw baby een ingrijpende gebeurtenis. Premature en dysmature baby's moeten vroegtijdig de geluids- en lichtarme, veilige, geborgen baarmoeder verlaten. Daarom wordt er op onze afdeling getracht de negatieve prikkels zoals geluid, licht en onaangename aanrakingen, zo veel mogelijk te beperken. Het is immers wetenschappelijk aangetoond dat het beperken van deze negatieve signalen een duidelijk positief effect heeft op de neurologische ontwikkeling van de baby.

Hieronder staat vermeld hoe wij dit proberen in de realiteit om te zetten met een aantal actiepunten. Er staat ook duidelijk vermeld hoe u als ouders hier een belangrijke rol in kunt spelen.

1. Hoe passen we de omgeving aan de baby aan?

1.1 Licht

Licht veroorzaakt stress en kan het slaap- of waakritme verstoren.

We zorgen indien mogelijk voor zacht en gedempt licht.

Hiervoor zijn er dimlichten in de intensieve en niet-intensieve box, is er individuele dimverlichting boven de incubator en wordt de incubator afgedekt met een speciale hoes.

Verder zorgen we voor een dag- en nachtritme door 's nachts zo veel mogelijk de lichten te doven. Uw baby blijft wel constant geobserveerd.

1.2. Geluid

We zorgen ervoor om zachtjes te praten, te lopen, de deurtjes van de incubator dicht te doen, zachte of geen muziek te laten horen... Ook hier helpt de incubatorhoes. Deze hoes houdt omgevingsgeluid tegen.

Belangrijk voor uw baby zijn momenten van stilte tussen de voedingsuren in.

2. Bevorderen van de ontwikkeling van de baby

2.1 Houding, begrenzing en comfort

De houding van in de baarmoeder is de meest ideale voor de premature of dysmature baby. Om dit te bekomen, zorgen we voor begrenzing en een flexiehouding, een gebogen houding.

2.2 Wat doen wij?

In de incubator maken wij een 'nestje' rond uw baby met een speciaal kussen. Zo ligt de baby meer geborgen en met gebogen armen en beentjes. Uw baby kan dan ook gemakkelijker met zijn handjes naar zijn mondje toe. Dit is belangrijk voor de stimulering van de zuigbehoefte.

Daarnaast willen we nog meer geborgenheid geven door bijvoorbeeld kleertjes of een mutsje aan te doen en de baby toe te dekken met een doek. Dit kan pas als de toestand van uw baby stabiel is.

Onder het hoofdje van uw baby ligt ook een gelkussen. Dit past zich aan, aan de vorm van het hoofdje.

Tijdens eventuele sondevoeding en als de baby niet in diepe slaap is, laten we de baby op een fopspeen zuigen.

2.3 Begrenzing of 'containment', wat kunt u zelf doen?

Als uw baby in de incubator ligt, legt u een volle hand op het hoofdje en de andere volle hand op het buikje. Als de baby op de buik ligt, legt u die op de billen. Dit kunt u verschillende keren per dag doen en zeker langer dan 5 minuten.

Het blijft belangrijk zachtjes te praten tegen uw baby of eventueel een liedje te zingen. Een handje vastnemen mag ook.

Strelen kan het best gebeuren met de volle hand. Dit geeft een prikkel die beter verdragen wordt dan aanraken met enkel de vingertoppen.

Op schoot kunt u uw baby 'omhullend' vastnemen door het lichaam zijwaarts tegen u aan te leggen, met een hand rond de billetjes en de andere hand onder het hoofdje en de schouders. Tegen uw baby praten is geruststellend. Als de oogjes open zijn, kan het licht gedimd worden waardoor oogcontact optimaal is.

Bij het wiegen kunt u het best zelf mee bewegen, zo wordt de baby indirect gewiegd, net zoals in de baarmoeder.

Anders kunt u ook uw baby voor u leggen op de bovenbenen, eventueel gesteund met de voeten op een voetbankje.

Zowel in de incubator als op schoot kunt u de handjes bij elkaar brengen voor het mondje. Zo kan de baby eventueel op zijn vingertjes sabbelen. Op de fopspeen of op uw vinger mag ook.

Bij het neerleggen wacht u eventjes voordat u uw handen weghaalt. Ofwel legt u een zacht doekje of popje ter vervanging van uw handen. Dit mag u eventueel ook naast uw baby leggen. Zo voorkomt u onnodige schrikreacties van uw baby.

2.4 Verzorging

Tijdens de verzorging geeft u begrenzing met behulp van de handen, doeken ... Doe de baby zo vlug mogelijk ook een hemdje aan.

3. Lichamelijk contact en bevorderen van de ouder-kindrelatie

Als ouder voelt u zich vaak erg onmachtig tijdens de couveuseperiode. Ook nog lang daarna kunt u zich onhandig voelen met uw baby. Belangrijk is dat u op een natuurlijke manier met uw baby leert omgaan. Door uw stem, geur, manier van aanraken en bewegen is ook een te vroeg geboren baby in staat u te herkennen en zal hij zich aan u kunnen hechten.

Ter bevordering van positief lichamelijk contact is kangoeroeën, aanraken zoals hierboven beschreven, of massage erg belangrijk.

3.1 Kangoeroeën

Op de borst bij mama of papa hoort uw baby, net als in de baarmoeder, uw hartslag en uw stem. De baby voelt de lichaamswarmte en beweegt met u mee. De baby voelt zich veilig en geborgen. Voor u is het een kans om intens contact te hebben met uw baby.

Als u borstvoeding wenst te geven, stimuleert kangoeroeën de melkproductie. Tijdens de kangoeroesessie kan er, als de baby dit aangeeft, kennisgemaakt worden met de tepel en eventueel kan uw baby ook sabbelen.

Het gebruik van sterke parfums is niet nodig want uw baby houdt er niet van.

Afhankelijk van de toestand van uw baby (ziekte, katheter ...) kan de verpleegkundige u vragen enkele dagen te wachten met de kangoeroesessie.

3.2. Massage

Door uw baby te masseren, kunt u hem vertrouwd maken met positieve prikkels en zo het lichaamsbesef stimuleren. Bovendien bevestigt de prettige aanraking de goede band tussen u en uw baby. Omdat hij zich gekoesterd voelt, kan hij zich ook veilig en welkom voelen.

Praktisch gezien kunt u uw baby masseren in de incubator of op het verzorgingskussen met wat babyolie.

3.3 Hoe geeft u de massage?

Raak uw baby aan met warme, zachte handen. Geef geen druk en rond af zodra uw baby onrustig wordt of het niet meer prettig vindt, als hij bijvoorbeeld begint te huilen.

Begin dan met de massage van het gezichtje (geen olie) door steeds te werken vanaf het midden naar de buitenkant toe. Het hoofdhaar mag, als u wilt, ingewreven worden met olie. Wrijf de voorkant van het lijfje zachtjes strelend in, beginnend aan de schouders en eindigend met cirkels op het buikje in de richting van de klok.

De handjes en de armpjes genieten ook van een zachte streling, evenals de voetjes en de beentjes. Het rugje kan al zittend of liggend gemasseerd worden op dezelfde manier als het lijfje.

Heeft uw baby last van krampjes, wrijf dan in cirkels (met de klok mee) over zijn buikje. De extra warmte en de ritmische beweging helpen de darmen weer in hun eigenlijke ritme te komen.